

Avioero - Kroatia

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Millä edellytyksillä avioeron voi saada?
- 2 Mitkä ovat avioeron myöntämisperusteet?
- 3 Mitä laillisia vaikutuksia avioerolla on
 - 3.1 aviopuolisoiden henkilökohtaisiin suhteisiin (esim. sukunimeen)
 - 3.2 omaisuuden jakamiseen puolisoitten välillä
 - 3.3 puolisoitten alaikäisiin lapsiin
 - 3.4 toisen puolison velvollisuuteen maksaa toiselle elatusapua?
- 4 Mitä lakitermi ”asumusero” käytännössä tarkoittaa?
- 5 Mitä edellytyksiä asumuseroon liittyy?
- 6 Mitä laillisia vaikutuksia asumuserolla on?
- 7 Mitä lakitermi ”avioliiton mitätöinti” käytännössä tarkoittaa?
- 8 Millä edellytyksillä avioliiton voi mitätöidä?
- 9 Mitä laillisia vaikutuksia avioliiton mitätöinnillä on?
- 10 Mitä vaihtoehtoisia muita kuin juridisia keinoja avioeroon liittyvien asioiden ratkaisemiseksi on olemassa?
- 11 Minne avioero-/asumusero-/mitätöintihakemukset tulee lähettää? Mitä muodollisuuksia tähän liittyy ja mitkä asiakirjat hakemukseen tulee liittää?
- 12 Voiko asian hoitamiseen saada oikeusapua?
- 13 Voiko avioero-/asumusero-/mitätöintipäätökseen hakea muutosta?
- 14 Millä tavoin tulee menetellä jos halutaan, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama avioero-/asumusero-/mitätöintipäätös tunnustetaan tässä jäsenvaltiossa?
- 15 Minkä tuomioistuimen puoleen tulee kääntyä, jos halutaan vastustaa toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antaman avioero-/asumusero-/mitätöintipäätöksen tunnustamista tässä jäsenvaltiossa? Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?
- 16 Mitä lakia sovelletaan avioeroasiassa silloin kun puolisoit eivät asu tässä jäsenvaltiossa tai ovat eri maiden kansalaisia?

1 Millä edellytyksillä avioeron voi saada?

Vuonna 2015 annetun perhelain (*Obiteljski zakon*, Kroatian virallisen lehden (*Narodne Novine*) nro 103/15) 50, 369 ja 453 §:n mukaan avioeroa koskevan tuomioistuimen päätöksen saamisen edellytyksenä on, että valtuutettu henkilö tai valtuutetut henkilöt (*locus standi*) panevat vireille (yksityisoikeudellisen tai riidattoman) avioeromenettelyn. Jos puolisoilla on yhteinen alaikäinen lapsi, heidän yhdessä tekemäänsä avioerohakemukseen on sisällytettävä asianmukaiset liitteet (pakollisen perheasiain neuvonnan raportti ja suunnitelma yhteishuoltajuudesta – perhelain 55 § yhdessä sen 456 §:n kanssa). Vastavia säännöksiä sovelletaan, kun puolisoilla on yhteinen alaikäinen lapsi ja vain toinen puoliso hakee avioeroa (pakollisen perheasiain neuvonnan raportti ja todistus osallistumisesta ensimmäiseen perheasioiden sovittelutapaamiseen – perhelain 57 § yhdessä sen 379 §:n kanssa).

2 Mitkä ovat avioeron myöntämisperusteet?

Avioeron myöntämisperusteista säädetään perhelain 51 §:ssä. Sen mukaan tuomioistuin myöntää avioeron, jos 1) puoliset ovat hakeneet avioeroa yhdessä, 2) on todettu, että puolisoitten välinen aviosuhde on pysyvästi kariutunut, tai 3) yhteiselämän päättymisestä on kulunut vuosi.

3 Mitä laillisia vaikutuksia avioerolla on

3.1 aviopuolisoiden henkilökohtaisiin suhteisiin (esim. sukunimeen)

Yksi avioeron laillisista vaikutuksista on puolisoitten henkilökohtaisten oikeuksien ja velvollisuuksien päättyminen (perhelain 30–33 §). Perhelain 48 §:n mukaan kumpikin puoliso voi avioliiton päättyessä (sen mitätöinnin tai avioeron seurauksena) säilyttää sukunimen, joka hänellä oli avioliiton päättymishetkellä.

3.2 omaisuuden jakamiseen puolisoitten välillä

Ennen aviovarallisuuden jakamista (sopimalla tai riidattomassa menettelyssä) yleisin esiin tuleva kysymys on aviovarallisuuteen kuuluvien omaisuuserien ja oikeuksien erottaminen puolisoitten henkilökohtaiseen omaisuuteen kuuluvista omaisuuseristä ja oikeuksista (kolmen omaisuusmassan erottaminen toisistaan). Nämä asiat ratkaistaan käynnistämällä yksityisoikeudellinen menettely perhelain 34–39 ja 43–46 §:n nojalla, jos puoliset eivät ole päässeet sopimukseen yhteisen omaisuuden jakamisesta (avioehto – perhelain 40–42 §). Toissijaisesti voidaan soveltaa omistusoikeutta ja muita esineoikeuksia koskevaa lakia (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*), siviilioikeudellisia velvollisuuksia koskevaa lakia (*Zakon o obveznim odnosima*), kiinteistörekisterilakia (*Zakon o zemljišnim knjigama*), yhtiölakia (*Zakon o trgovačkim društvima*), täytäntöönpanolakia (*Ovršni zakon*) tai siviiliprosessilakia (*Zakon o parničnom postupku*) (perhelain 38, 45 ja 346 §).

3.3 puolisoitten alaikäisiin lapsiin

Avioerolla on useita tärkeitä laillisia vaikutuksia, jotka koskevat alaikäisiä lapsia: kumman vanhemman kanssa lapsi asuu avioeron jälkeen, toisen vanhemman henkilökohtaiset suhteet lapseen, lapsen elatusapu ja vanhempainvastuuseen kuuluvien muiden asioiden järjestäminen (esim. lapsen edustaminen, oikeustoimien suorittaminen, lapsen varojen hoito ja käyttö sekä lapsen koulutus ja terveys). Puolisot voivat sopia näistä avioeron laillisista vaikutuksista (laatimalla suunnitelman yhteishuoltajuudesta) ja siten valita riidattoman avioeromenettelyn, joka on yksinkertaisempi ja nopeampi (perhelain 52, 54, 55, 106 ja 453–460 §). Jos puolisoilla ei ole yhteishuoltajuussuunnitelmaa, jossa sovitaan edellä mainituista avioeron laillisista vaikutuksista, näistä asioista päättää automaattisesti tuomioistuin avioerohakemuksella vireille pantavassa menettelyssä (perhelain 53, 54, 56, 57 ja 413 §). On kuitenkin mahdollista, että vanhemmat sopivat avioeron laillisista vaikutuksista oikeudellisen menettelyn aikana. Tällöin tuomioistuin tekee päätöksensä vanhempien sopimuksen perusteella, jos se katsoo, että sopimus on lapsen edun mukainen (perhelain 104/3 § yhdessä sen 420 §:n kanssa).

3.4 toisen puolison velvollisuuteen maksaa toiselle elatusapua?

Perhelaissa säädetään puolison mahdollisuudesta vaatia elatusapua ennen avioero-oikeudenkäynnin päättymistä. Jos elatusapuvaatimusta ei ole esitetty avioero-oikeudenkäynnin aikana, entinen puoliso voi nostaa kanteen elatusavun saamiseksi kuuden kuukauden kuluessa avioliiton lopullisesta päättymisestä, jos elatusavun edellytykset täyttyivät avioero-oikeudenkäynnin päättymishetkellä ja jatkuivat keskeytyksettä elatusapuoikeudenkäynnin päättymiseen asti (perhelain 295–301 ja 423–432 §). Elatusavun saamisen edellytyksenä on se, että kantajalla ei ole riittäviä varoja itsensä elättämiseen tai hän ei pysty realisoimaan siihen tarvittavia varoja omaisuudestaan, ei pysty tekemään tai löytämään työtä ja elatusapua maksavalla puolisoilla on riittävät varat ja valmiudet velvoitteen täyttämiseen (perhelain 295 §). Elatusapu määrätään maksettavaksi määräajaksi. Perhelain 298 §:n mukaan elatusavun maksaminen puolisoille voi jatkua enintään vuoden sen mukaan, miten pitkään avioliitto on kestänyt ja mitkä mahdollisuudet kantajalla on saada lähitulevaisuudessa riittävä toimeentulo muulla tavoin. Perhelaissa säädetään myös elatusavun maksutavoista. Sen 296 §:n mukaan elatusapu on kiinteämääräinen kuukauden alussa suoritettava maksu. Tuomioistuin voi kuitenkin toisen puolison tai molempien puolisoitten pyynnöstä määrätä elatusavun maksettavaksi kertaussummana olosuhteista riippuen. Perhelain mukaan puoliset voivat tehdä avioerotilanteen varalle elatusapusopimuksen (302 ja 470–473 §).

4 Mitä lakitermi ”asumusero” käytännössä tarkoittaa?

Kroatian perheoikeudessa ei ole asumuseroa vastaavaa käsitettä. Voimassa olevassa lainsäädännössä sitä vastaava käsite on ” puolisoitten yhteiselämän päättyminen” (*prestanak bračne zajednice*). Yhteiselämä päättyy, jos puolisoitten kaikki yhteiselämään tavallisesti liittyvät keskinäiset suhteet ovat loppuneet, eli he eivät enää halua elää puolisoina ja jakaa aviollista yhteiselämää. Puolisoitten yhteiselämän päättymisellä on merkitystä avioliitto-oikeuden kannalta, koska perhelain 51 §:n mukaan yksi avioliiton päättymisen oikeudellisista perusteista on se, että yhteiselämän päättymisestä on kulunut vuosi. Yhteiselämän päättymisellä on erityistä merkitystä myös puolisoitten omistussuhteita määriteltäessä, koska perhelain 36 §:n mukaan omaisuus, jonka puoliset

ovat hankkineet työllään yhteiselämän aikana (vastakohtana avioliiton aikana) tai joka on tulosta tästä omaisuudesta katsotaan aviovarallisuudeksi.

5 Mitä edellytyksiä asumuseroon liittyy?

Kroatian perheoikeudessa ei ole asumuseroa vastaavaa käsitettä. Voimassa olevassa lainsäädännössä asumuseroa vastaava käsite on ”puolisoiden yhteiselämän päättyminen”. Perhelaisissa ei säädetä puolisojen yhteiselämän päättymisen perusteista, koska aviosuhde on oikeusperiaate ja avioliiton perusta. Puolisoiden yhteiselämä päättyy, jos kaikki heidän aviolliseen yhteiselämään normaalisti kuuluvat keskinäiset suhteensa päättyvät, eli he eivät enää halua elää puolisoina ja jakaa aviollista yhteiselämää (jos he esim. lopettavat kommunikoinnin). Yhteiselämän päättyminen ilmenee yleisimmin käytännössä niin, että toinen puolisoista lähtee yhteisestä kodista ja jättää toisen puolison.

6 Mitä laillisia vaikutuksia asumuserolla on?

Kroatian perheoikeudessa ei ole asumuseroa vastaavaa käsitettä. Voimassa olevassa lainsäädännössä asumuseroa vastaava käsite on ”puolisoiden yhteiselämän päättyminen”. Yhteiselämän päättymisellä on merkitystä avioliitto-oikeuden kannalta, koska perhelain 51 §:n mukaan yksi avioliiton päättymisen perusteista on se, että yhteiselämän päättymisestä on kulunut vuosi. Yhteiselämän päättymisellä on erityistä merkitystä myös puolisojen omistussuhteita määriteltäessä, koska perhelain 36 §:n mukaan omaisuus, jonka puolisot ovat hankkineet työllään yhteiselämän aikana (vastakohtana avioliiton aikana) tai joka on tulosta tästä omaisuudesta katsotaan aviovarallisuudeksi. Lainsäädännön lähtökohtana on se, ettei yhteiselämän keston tarvitse olla täsmälleen sama kuin avioliiton keston varsinkaan silloin, kun avioliitto päättyy eroon. Pääsääntöisesti yhteiselämä päättyy ennen kuin avioeromenettely pannaan vireille. Näin ollen avioeromenettelyä voidaan käydä ja yleensä käydäänkin yhteiselämän päättymisen jälkeen (erityisesti silloin, jos menettelyssä on käytetty oikeussuojakeinoja).

7 Mitä lakitermi ”avioliiton mitätöinti” käytännössä tarkoittaa?

Avioliiton mitätöinti (*poništaj braka*) on yksi avioliiton päättymisen perusteista (perhelain 47 §) ja yksi kolmesta Kroatian oikeusjärjestelmässä säänneltävästä avioliittoa koskevasta riita-asiasta (perhelain 369 §). Avioliiton mitätöinti on perheoikeudessa säädetty seuraamus silloin, kun avioliitto on solmittu sen pätevyyttä koskevien säännösten vastaisesti (perhelain 25–29 §). Seuraamus määrätään kanteella vireille pannussa siviilioikeudellisessa menettelyssä (perhelain 369 §). Avioliiton mitätöintiä koskevia säännöksiä sovelletaan silloin, kun avioliitto ei ole pätevä (perhelain 29, 49 ja 369–378 §).

8 Millä edellytyksillä avioliiton voi mitätöidä?

Avioliiton mitätöintiä koskevia säännöksiä (perhelain 29 §) sovelletaan silloin, kun avioliitto on solmittu perhelain 25–28 §:n säännösten vastaisesti eli huolimatta olemassa olevista avioliitosteista, joita ovat puolison/puolisoiden alaikäisyys, arviointikyvyn puuttuminen, oikeustoimikelvottomuus, verisukulaisuus, adoptiosuhde tai aiempi voimassa oleva avioliitto tai vakituinen parisuhde.

9 Mitä laillisia vaikutuksia avioliiton mitätöinnillä on?

Avioliiton mitätöimisen laillisista vaikutuksista säädetään samaan tapaan kuin avioeron laillisista vaikutuksista (ks. vastaus kysymykseen nro 3).

10 Mitä vaihtoehtoisia muita kuin juridisia keinoja avioeroon liittyvien asioiden ratkaisemiseksi on olemassa?

Kroatian oikeusjärjestelmässä avioero on oikeudellinen menettely, mahdollisuutta tuomioistuimen ulkopuoliseen avioeromenettelyyn ole. Yksi perheoikeuden perusperiaatteista (mikä on erityisen tärkeä avioeromenettelyssä) on kuitenkin se, että perhesuhteista pyritään sopimaan yhteisymmärryksessä. Kyseinen periaate ohjaa kaikkien ammattiapua perheille antavien tai perhesuhteista päättävien tahojen toimintaa (perhelain 9 §). Siksi perheoikeudessa säädetään kahdentyyppisestä tuomioistuimen ulkopuolisesta menettelystä, joiden tavoitteena on muun muassa avioeroon liittyvistä asioista sopiminen yhteisymmärryksessä: pakollinen neuvonta (perhelain 321–330 §) ja perheasiain sovittelu (331–344 §). Pakollista neuvontaa antaa sosiaalihuollon asiantuntijaryhmä, joka tukee perheenjäseniä (esim. avioeroa harkitsevia puolisoita, joilla on yhteinen alaikäinen lapsi) perhesuhteita koskevien päätösten tekemisessä yhteisymmärryksessä ja huolehtii erityisesti lapsen edusta ja asemasta niiden yhteydessä (esim. auttaa laatimaan yhteishuoltajussuunnitelman, joka on sopimus avioeron laillisista vaikutuksista ja johon on kirjattava lapsen asuinpaikan osoite, aika, jonka lapsi viettää kummankin vanhemman kanssa, miten tärkeistä lasta koskevista asioista sovitaan, miten tärkeät lasta koskevat tiedot jaetaan, sen vanhemman, jonka luona lapsi ei asu, maksaman elatusavun määrä sekä se, miten tulevat kysymykset ratkaistaan). Asiantuntijaryhmä neuvoo myös, mitä laillisia vaikutuksia on sillä, ettei sopimusta onnistuta tekemään, ja miten pannaan vireille menettely lapsen henkilökohtaisista oikeuksista päättämiseksi. Perheasiain sovittelu on prosessi, jossa osapuolet yrittävät sopia yhteisymmärryksessä perheidiat yhden tai useamman sovittelijan avulla. Prosessin päätarkoituksena on laatia suunnitelma lapsen yhteishuoltajuudesta ja muita lasta koskevia sopimuksia ja sopia kaikista muista aineettomista ja aineellisista kysymyksistä.

11 Minne avioero-/asumusero-/mitätöintihakemukset tulee lähettää? Mitä muodollisuuksia tähän liittyy ja mitkä asiakirjat hakemukseen tulee liittää?

Jos puolisoilla ei ole yhteistä alaikäistä lasta, avioeromenettelyn voi panna vireille joko toisen puolison nostamalla kanteella tai puolisoitten yhteisellä hakemuksella (perhelain 50 §). Kummassakaan tapauksessa tuomioistuimen ulkopuolista menettelyä eli pakollista neuvontaa (sosiaalihuollon asiantuntijaryhmän perheenjäsenille antaman avun muoto, jolla pyritään sopimaan perhesuhteista yhteisymmärryksessä) ei toteuteta (perhelain 321 ja 322 §), vaan avioeromenettely (tuomioistuimessa tai sen ulkopuolella) käynnistyy välittömästi, mikä on suhteellisen helppoa ja nopeaa. Kaikkea edellä sanottua sovelletaan soveltuvin osin myös avioliiton mitätöintiin, jos puolisoilla ei ole yhteistä alaikäistä lasta.

Jos puolisoilla on yhteinen alaikäinen lapsi, avioeromenettelyn voi panna vireille joko toisen puolison nostamalla kanteella tai puolisoitten yhteisellä hakemuksella (perhelain 50 §). Puolisot ovat kuitenkin ennen avioeromenettelyn vireillepanoa (kanteella tai yhteisellä hakemuksella) velvollisia osallistumaan tuomioistuimen ulkopuoliseen pakolliseen neuvontaan (sosiaalihuollon asiantuntijaryhmän perheenjäsenille antaman avun muoto, jolla pyritään sopimaan perhesuhteista yhteisymmärryksessä; perhelain 321 ja 322 §). Menettelyn tarkoituksena on antaa puolisoille ammattiapua muun muassa yhteishuoltajuussuunnitelman laatimiseen eli sopimuksen tekemiseen avioeron laillisista vaikutuksista. Siihen on kirjattava lapsen asuinpaikan osoite, aika, jonka lapsi viettää kummankin vanhemman kanssa, miten tärkeistä lasta koskevista asioista sovitaan, miten tärkeät lasta koskevat tiedot jaetaan, sen vanhemman, jonka luona lapsi ei asu, maksaman elatusavun määrä sekä se, miten tulevat kysymykset ratkaistaan. Puolisot voivat tehdä suunnitelman yhteishuoltajuudesta pakollisen neuvontaprosessin aikana, itsenäisesti tai perheasiain sovittelumenettelyssä (tuomioistuimen ulkopuolinen prosessi, jossa osapuolet yrittävät sopia yhteisymmärryksessä perheriidat yhden tai useamman sovittelijan avulla; perhelain 331 §). Yhteishuoltajuussuunnitelman ansiosta puolisot voivat käynnistää yksinkertaisemman ja nopeamman tuomioistuimen ulkopuolisen avioeromenettelyn jättämällä avioerohakemuksen (perhelain 52, 54, 55, 106 ja 453–460 §). Puolisot, joilla on yhteinen alaikäinen lapsi, ovat perhelain 456 §:n nojalla velvollisia liittämään yhdessä jättämäänsä avioerohakemukseen perhelain 324 §:ssä tarkoitettua raportin pakollisesta neuvonnasta sekä perhelain 106 §:ssä tarkoitettua yhteishuoltajuussopimuksen.

Jos puolisot eivät laadi yhteishuoltajuussuunnitelmaa, joka sisältää sopimuksen avioeron laillisista vaikutuksista, tuomioistuin päättää näistä asioista viran puolesta kanteella vireille pantavassa avioeromenettelyssä (perhelain 53, 54, 56, 57 ja 413 §). Puolisot, joilla on yhteinen alaikäinen lapsi, ovat velvollisia liittämään avioerohakemukseensa perhelain 324 §:ssä tarkoitettua raportin pakollisesta neuvonnasta sekä todistuksen osallistumisesta ensimmäiseen perheasiain sovittelutapaamiseen (perhelain 379 §).

12 Voiko asian hoitamiseen saada oikeusapua?

Kroatiassa oikeusapua ja mahdollisuutta saada vapautus oikeudenkäyntimenettelyn maksuista ja tuomioistuinmaksuista säädetään maksutonta oikeusapua koskevassa laissa (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*, jäljempänä 'oikeusapulaki', Kroatian virallisen lehden nro 143/2013). Henkilöillä voi olla oikeus ensivaiheen oikeusapuun kaikissa oikeudellisissa menettelyissä, myös avioliittoa koskevissa riita-asioissa ja muissa perheoikeudellisissa menettelyissä, jos he täyttävät sitä koskevat lakisääteiset vaatimukset (oikeusapulain 9–11 §). Henkilöillä voi olla oikeus toisen vaiheen oikeusapuun perheoikeudellisissa menettelyissä ja muissa oikeudellisissa menettelyissä, jos he täyttävät sitä koskevat lakisääteiset vaatimukset (oikeusapulain 12–25 §). Vapautusta oikeudenkäyntimenettelyn maksuista tietyissä menettelyissä, myös perheoikeudellisissa menettelyissä, säädetään oikeusapulain 13 §:n 3 momentissa. Vapautuksesta tuomioistuinmaksuista kaikissa menettelyissä, myös perheoikeudellisissa menettelyissä, säädetään oikeusapulain 13 §:n 4 momentissa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä säännöksiin, jotka koskevat a) toisen vaiheen oikeusavun antamista määrittelemättä henkilön taloudellista tilannetta (oikeusapulain 15 §), b) toisen vaiheen oikeusavun anomista (oikeusapulain 16–18 §), c) toisen vaiheen oikeusavun soveltamisalaa (oikeusapulain 19 §) ja d) menettelykysymyksiä ja muita maksuttoman oikeusavun myöntämisen kannalta olennaisia kysymyksiä (oikeusapulain 20–25 §). Samoin on kiinnitettävä huomiota tuomioistuinmaksuja koskevan lain (*Zakon o sudskim pristojbama*, Kroatian virallisen lehden nrot 74/95, 57/96, 137/02, (26/03), 125/11, 112/12, 157/13 ja 110/15) 6 §:ään koskien osapuolia, jotka ovat aina vapautettuja tuomioistuinmaksuista.

13 Voiko avioero-/asumusero-/mitätöintipäätökseen hakea muutosta?

Avioeroa tai avioliiton mitätöintiä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta. Kummallakin osapuolella on siihen oikeus. Perhelaisissa ei nimenomaisesti säädetä muutoksenhausta avioliittoa koskevissa riita-asioissa, mutta lain 346 §:ssä säädetään siviiliprosessilain (Kroatian virallisen lehden nrot 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 ja 89/14) säännösten toissijaisesta soveltamisesta.

Siviiliprosessilain 348 §:ssä säädetään tuomiota koskevasta muutoksenhausta ja 378 §:ssä päätöstä koskevasta muutoksenhausta. Mitä tulee muutoksenhakuun toisen asteen tuomioistuimen avioliittoasioissa antamiin tuomioihin, perhelain 373 §:n mukaan tuomion uudelleenkäsittely ei ole mahdollinen.

14 Millä tavoin tulee menetellä jos halutaan, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama avioero-/asumusero-/mitätöintipäätös tunnustetaan tässä jäsenvaltiossa?

Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2201/2003 (Bryssel Ila -asetus) 21 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiossa annettu tuomio on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista. Asetuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaan kuitenkin jokainen, jonka etua tuomion tunnustaminen koskee, voi pyytää vahvistettavaksi, että tuomio on tunnustettava tai jätettävä tunnustamatta. Tunnustamista tai tunnustamatta jättämistä koskevat hakemukset on toimitettava alueellisesti toimivaltaiseen tuomioistuimeen, joka selviää 68 artiklassa tarkoitetusta luettelosta. Hakemukseen on liitettävä 37 artiklassa tarkoitetut asiakirjat. Lisäksi on huomattava, että mitään erityistä menettelyä ei vaadita siviilisäätyä koskevien kansallisten asiakirjojen päivittämiseksi sellaisen toisessa jäsenvaltiossa annetun avioeroa, asumuseroa tai avioliiton mitätöintiä koskevan päätöksen perusteella, johon ei kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi hakea muutosta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Bryssel Ila -asetuksen 21 artiklan 3 kohdan soveltamista.

15 Minkä tuomioistuimen puoleen tulee kääntyä, jos halutaan vastustaa toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antaman avioero-/asumusero-/mitätöintipäätöksen tunnustamista tässä jäsenvaltiossa? Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?

Tunnustamista ja tunnustamatta jättämistä koskevat hakemukset (Bryssel Ila -asetuksen 21 artiklan 3 kohta) toimitetaan luettelossa mainittuun alueellisesti toimivaltaiseen tuomioistuimeen, kuten vastauksessa kysymykseen nro 14 todetaan. Tällöin sovelletaan Bryssel Ila -asetuksen III luvun 2 jakson mukaista menettelyä.

Oikeussuojakeino eli Bryssel Ila -asetuksen 33 artiklan mukainen muutoksenhakemus toimitetaan toisen asteen tuomioistuimelle (eli maakunnalliselle tuomioistuimelle) päätöksen tehneen ensimmäisen asteen tuomioistuimen (eli edellä tarkoitetussa luettelossa mainitun alueellisesti toimivaltaisen tuomioistuimen) välityksellä.

16 Mitä lakia sovelletaan avioeroasiassa silloin kun puoliset eivät asu tässä jäsenvaltiossa tai ovat eri maiden kansalaisia?

Avioeroasiassa sovelletaan sen maan lakia, jonka kansalaisia puoliset ovat asiaa vireille pantaessa.

Jos puoliset ovat asian vireillepanoajankohtana eri maiden kansalaisia, sovelletaan molempien maiden lakeja lainvalinnasta annetun lain (*Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima*, Kroatian virallisen lehden nrot 53/91 ja 88/01) 35 §:n 2 momentin nojalla. Jos avioliittoa ei voida päättää niiden maiden lakien mukaan, joiden kansalaisia puoliset ovat, päättämiseen sovelletaan Kroatian lakia, jos toinen puolisoista asui asiaa vireille pantaessa pysyvästi Kroatiassa.

Jos toinen puolisoista on Kroatian kansalainen mutta hänellä ei ole pysyvää asuinpaikkaa Kroatiassa eikä avioliittoa voida päättää lainvalinnasta annetun lain 35 §:n 2 momentin mukaisesti, asiassa sovelletaan Kroatian lakia.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 23/08/2018